

זֶהר שִׁיר הַשִּׁירִים

בהם תמיד. (זוהר חלק ג-יז).

כנסת ישראל בוכה על בניה בגלות

עוד א"ר אבא, הַגִּידָה לִי שְׂאֵהָבָה נְפִשִׁי, בוא וראה כנסת ישראל היא אמרה בתחלה שחורה אני ונאווה, הקטינה עצמה לפני מלך העליון, ובכך שאלה ממנו ואמרה, הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרכיץ בצהרים, שני פעמים איכה איכה למה, אלא שהיא מרמזת על שני חורבנות של שני מקדשים, שכלם קוראים איכה איכה, איכה תרעה בחרבן בית הראשון, איכה תרכיץ בחרבן בית השני, ועל זה נרמז שני פעמים איכה איכה, תרעה תרכיץ, אין זה כזה, גלות בכל שהוא זמן קמן קורא בו תרעה, ועל גלות אדום שהוא זמן גדול קורא בו תרכיץ, ועל כן שני פעמים איכה איכה, ועוד תרעה תרכיץ, ירעה הי' צריך לומר, וכן ירביץ הי' צריך לומר ^[יז] שהרי על ישראל אמרה, אלא היא אמרה כך על נפשה, איכה תרעה כלתך לבניה בגלות כשיהיו בין שאר האומות, איכה תרכיץ בצהרים, איך תנטף היא עליהם מללים ומים בעת חמימות צהרים, שלמה אהיה כעוטיה, בזמן שישראל צועקים מתוך הצרה והלחץ שלהם, ושאר האומות מהרפים ומגדפים אותם, מתי תצאו מן הגלות, מדוע אין אלהיכם עושה לכם נסים, ואני יושבת כעוטיה ואין ביכולתי לעשות להם נסים וליתן להם נקמות, הוא משיב לה, אם לא תדעי לך היפה בנשים, מקרא זה כך הי' צריך לומר, אם לא תדעי היפה בנשים, לך למה, אלא אם לא תדעי לך

במה להתחזק בגלות ולהגביר כחך להגן על בניך ^[יז] צאי לך, צאי לך להתחזק בעקבי הצאן, אלו תינוקות של בית רבם הלומדים תורה, ורעי את גדיותך, אלו עתיקי שדים שמסתלקים מן העולם ונמשכים לבית הישיבה העליונה, שהיא על משכנות הרועים, על דוקא, במשכנות הרועים לא כתוב אלא על משכנות הרועים, זו ישיבת מטטרוך, אשר שם כל הגבורים והנערים של העולם, ומנהיגי התורה של עולם הזה באיסור והיתר ובכל מה שנצרכים בני העולם, שהרי עקבי הצאן הם התינוקות כמו שנתבאר, א"ר אלעזר עקבי הצאן הם תלמידי הישיבות, הבאים לעולם בזמן מאוחר ומוצאים התורה בדרך ישר ושער פתוח, ועל כן הם מחדשים דברים עתיקים בכל יום, והשכינה שורה עליהם ושומעת דבריהם, כמו שכתוב (מלאכי ג) ויקשב ה' וישמע, א"ר אבא כך הוא בודאי והכל ענין אחד: דבר אחר אם לא תדעי לך, לך למה, אלא בכל מקום שישראל בגלות היא עמהם בגלות, ועל זה כתוב לך, ונאמר (ישע' סג) בכל צרתם לו צר, וזה הוא לך ^[יז] היפה בנשים, היפה, היא אומרת שהיא שחורה, ככתוב שחורה אני, והוא אומר לה יפה, שמכל מקום את יפה, היפה בנשים, יופיה היא על כל המדרגות, וכתוב יפה את רעיתי: ד"א היפה בנשים, יפה כמעשים טובים, שעושה טוב לבניה בסתר בסוד, והקדוש ברוך הוא מטיב מאד עמה בעבור כל מה שהיא עושה לבניה בסתר בסוד, אף על פי שאין מעשיהם כשרים, מכאן שהאב צריך להיות שבע רצון מזה שהאם

זו זוהר

יד. פי' שצרות ישראל נוגע להשכינה הקדושה כמו שאמרו חז"ל אפילו אם פושעי ישראל בצער השכינה מה אומרת קלני מראשי וכו'.

יב. פי' איך ירעה ואיך ירביץ לישראל:
יג. דורש לך במשמעות לעצמך, והיינו לחזק כחך.